

Stockholm 2026-01-12

Diarienummer Ku2025/00953

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: ku.md@regeringskansliet.se

Remissvar från Svensk Elitfotboll (SEF) gällande SOU 2025:100 - Åtgärder mot illegal ip-tv

Sammanfattning

Svensk Elitfotboll (SEF) och våra 32 klubbar i Allsvenskan och Superettan välkomnar utredningen och dess förslag som syftar till att motverka illegal ip-tv. Frågan är av stor betydelse för såväl rättighetshavare som för samhället i stort. Vi ser positivt på att regeringen, genom att initiera utredningen, har adresserat problematiken kring och brottsligheten bakom illegal ip-tv. Problemet med illegal ip-tv har vuxit mycket snabbt och de senaste fyra åren har utvecklingen gått från 250 000 till 640 000 hushåll som betalar för illegala tjänster. Utöver skadan för rättighetshavarna innebär det ett enormt inflöde av pengar till den organiserade kriminella ekonomin. Det innebär även ett säkerhetshot som kan växa på sikt. Därför utgör illegal ip-tv ett allvarligt hot mot rättighetshavare, konsumenter, kreatörer, kultur och idrottsbranscherna och i förlängningen samhället i stort.

De åtgärder som utredningen föreslår är välkomna, nödvändiga och oerhört brådskande. SEF ställer sig bakom utredningens förslag i sin helhet men vill särskilt betona vikten av att ytterligare utreda möjligheterna till liveblockering samt att utredningens relevanta innehåll och förslag skyndsamt tas vidare i processen.

Illegal ip-tv:s ekonomiska påverkan på svensk fotboll

Piratkopiering och varumärkesförfalskning ökar i Sverige och beräknas år 2025 tränga undan 77 400 arbetstillfällen, 90 miljarder kronor i värdeskapande och 24 miljarder kronor i skatteintäkter enligt rapporten Intellectual Property, Jobs & Prosperity in the Nordic Region.¹ Merparten av intrången sker via internet.

När det gäller intrång i audiovisuellt innehåll visar rapporten Nordic Piracy 2025² från Mediavision att 2,3 miljoner svenskar i åldrarna 15-74 år använder olagliga tjänster för att tillgodogöra sig film och tv-innehåll där sport står för en betydande del. Det motsvarar 30

procent av befolkningen i ålderskategorin. Mätningen redovisar intrång oavsett vilken teknik som använts (bittorrent, streaming, ip-tv).

Illegal ip-tv innebär en systematisk och kommersiell otillåten vidareförmedling av upphovsrättsligt skyddat innehåll. Detta undergräver värdet av exklusiva licenser och rättigheter eftersom en växande del av publikens konsumtion sker utanför den lagliga marknaden. När efterfrågan förskjuts från licensierade tjänster till illegala abonnemang minskar intäkter från abonnemang, annonsering och distribution. Det minskar i sin tur betalningsviljan i kommande rättighetsupphandlingar och leder till en långsiktig urholkning av hela systemet.

Särskilt skadligt är att illegal ip-tv ofta är live och därmed drabbar sportens kärnprodukt: direktsändningen. Värdet av en match är som högst i realtid och när matchen i praktiken finns tillgänglig gratis via illegal ip-tv, blir den lagliga produkten svårare att prissätta och finansiera.

För elitfotbollen och våra 32 klubbar i Allsvenskan och Superettan är intäkter från medierättigheterna en grundbult. Dessa intäkter finansierar inte enbart den elitverksamhet som syns på planen utan även säkerhet, matcharrangemang, arenautveckling, ungdomsverksamhet, samhällsprojekt samt utbildning, utveckling av spelare och ledare mm. När illegal ip-tv urholkar rättighetsvärdet pressas klubbarna ekonomiskt. Det riskerar att leda till minskade satsningar, sämre konkurrenskraft och en mer kortsiktig ekonomi i föreningar som i dag bär betydande samhällsansvar lokalt och regionalt.

I den svenska föreningsmodellen finns ingen tydlig gräns mellan elit och bredd. Intäkter som genereras på elitnivå återinvesteras i föreningen och kommer hela verksamheten till del. Medieintäkter bidrar till att finansiera tränings- och matchmiljöer, utbildade ledare, anläggningstid, material, trygghetsarbete och långsiktiga utvecklingsprogram för barn och unga. När intäkterna från rättigheter minskar, exempelvis till följd av omfattande illegal ip-tv, får detta därför inte enbart konsekvenser för elitlagen utan för hela föreningens verksamhet. Det är i praktiken samma ekonomi som bär både representationslag, ungdomsfotboll ip-tv och samhällsprojekt.

Illegal ip-tv leder därmed till en "osynlig" men mycket konkret omfördelning: från svensk föreningsidrott och lagliga företag till kriminella aktörer och oseriösa mellanhänder. Detta är inte ett konsumentval utan en kriminalekonomisk finansieringsmodell.

Den höga och ökade användningen av Illegal ip-tv leder även till att de som vill och gör rätt för sig, får stå för kostnaden för att vissa anser sig ha rätt att stjäla. Kostnaderna för att visa rättigheten är desamma men när intäkterna försvinner pga illegal användning är det helt enkelt färre som delar på kakan. Det är ett långsiktigt problem som i slutändan kan ödesdiga konsekvenser för enskilda rättigheter även svensk idrott generellt.

Konsekvenser för elitfotbollen som samhällsaktör

De svenska elitfotbollsklubbarna är i praktiken lokala samhällsinstitutioner. Utöver den sportsliga verksamheten bedriver klubbarna ett omfattande och långsiktigt arbete inom barn- och ungdomsidrott, utbildning, inkludering, jämställdhet, folkhälsa och social sammanhållning. Detta arbete sker ofta i nära samverkan med kommuner, skolor, civilsamhälle och näringsliv, och når grupper som annars riskerar att stå utanför organiserad idrott och föreningsliv.

Många klubbar driver riktade samhällsprojekt i områden med socioekonomiska utmaningar, exempelvis genom fotbollsverksamhet på skoltid, läxhjälp, ledarskapsprogram, integrationsinsatser och trygga mötesplatser för barn och unga. Denna verksamhet finansieras i hög grad indirekt av elitverksamhetens intäkter – där medie- och rättighetsintäkter som sagt utgör en central och betydande del. Minskade centrala och lokala intäkter riskerar att få direkta och mätbara effekter i de svenska klubbarna. Det kan handla om färre utbildade ledare, minskad tillgång till planer och hallar, färre kostnadsfria aktiviteter för barn och unga samt minskade möjligheter att bedriva riktade sociala insatser i utsatta områden. I förlängningen riskerar detta att leda till höjda medlems- och deltagaravgifter, vilket slår särskilt hårt mot familjer med begränsade ekonomiska resurser.

Illegal ip-tv innebär att betydande värden flyttas bort från den lagliga marknaden. När rättighetsintäkter urholkas påverkas klubbarna i flera led: lägre ersättning från rättigheter leder till sämre ekonomiska förutsättningar, vilket i sin tur minskar möjligheten att bedriva långsiktigt samhällsarbete. De ekonomiska förlusterna drabbar därmed inte endast rättighetsinnehavare eller elitverksamhet, utan även barn, unga och lokalsamhällen runt om i landet. I detta perspektiv är illegal ip-tv inte en isolerad upphovsrättsfråga, utan en fråga om hur samhället värnar den svenska idrottsmodellen och de bredare samhällsvärden som elitfotbollen bidrar till.

För många klubbar innebär detta också svårare förutsättningar att ta ansvar för trygghet, säkerhet och förebyggande arbete mot exempelvis rekrytering till kriminalitet. Den samhällsnytta som elitfotbollen i dag levererar riskerar därmed att minska i omfattning och räckvidd.

Utredningens förslag och bedömningar

Förbud mot att nyttja illegala iptv-tjänster

Vi tillstyrker förslaget i 7.1 om ett förbud mot privat nyttjande. Såsom utredningen slår fast är det redan idag ett intrång när någon använder olagliga källor för att streama idrott.

Detta innebär att illegal ip-tv redan i dag är straffbart för enskilda som framställer tillfälliga exemplar genom strömning av ip-tv om innehållet består av upphovsrättsskyddat material och användaren har insett eller borde ha insett att rättighetshavarens tillstånd saknas. Att detta är otillåtet har även förtydligats i EU-domstolens rättspraxis.

Vi delar utredningens uppfattning om att lagstiftningen behöver vara teknikneutral. Den tekniska utvecklingen går fort och kriminella aktörer anammar snabbt ny teknik, såsom AI, för att begå intrång. Byte av tekniker kommer att fortsätta och det är därför avgörande att lagstiftningen hänger med och även omfattar nya tekniker, såsom förslaget tar höjd för. Lika som när avkodningslagen infördes är det fortsatt viktigt att den uppdaterade lagstiftningen även inkluderar play-tjänster och motsvarande tjänster i framtiden.³ Sedan 2014 har avkodningslagen innehållit en bestämmelse som innebär att det är olagligt att för privat bruk obehörigen skaffa sig tillgång till och använda skyddade medietjänster. Bestämmelsen är förenad med ett straffansvar. Av förarbetena framgår att avkodningslagen och bestämmelsen var avsedd att vara teknikneutral. Dock har teknikutvecklingen medfört att det idag uppstått en oklarhet kring om den aktuella bestämmelsen med sitt straffansvar kan tillämpas.

Illegala ip-tv-tjänster erbjuder ett utbud som består både av verk med upphovsrättsligt skydd och innehåll som skyddas på annat sätt, exempelvis genom signalrätten.

Hanteringen för användarna skiljer sig ingenting åt när man nyttjar illegal ip-tv. Agerandet bör därför bedömas på samma sätt oavsett vilken del av utbudet användaren väljer, alltså oavsett om agerandet är ett intrång i en upphovsrätt eller i något annat skyddat innehåll, såsom utbud från en medietjänst. På så sätt blir lagstiftningen tydligare att förstå och förenklar för konsumenten att göra rätt val.

I det kriminella ekosystemet är inflödet av pengar från svenska hushåll avgörande. Precis som när det gäller annan brottslighet är efterfrågan drivande. På grund av

teknikutvecklingen har det uppstått en olycklig gråzon kring vad som är olagligt och straffbart. Denna gråzon utnyttjas av dem som erbjuder illegala ip-tv-tjänster. Det föreslagna förtydligandet av förbudsbestämmelsen mot privat användande medför en tydlighet för konsumenten och bör minska efterfrågan och bidra till att minska den organiserade brottsligheten.

Utan ett förbud mot nyttjande riskerar övriga förslag att bli utan större verkan och inkomsterna till den organiserade brottsligheten bakom illegal ip-tv kan fortsätta växa. Vi stödjer ett tydligare förbud mot marknadsföring av illegala ip-tv-tjänster. Förbudet i marknadsföringslagen är inte tillräckligt och vi har noterat att annonser för illegala iptv-tjänster förekommer frekvent på exempelvis Google.

Skärpt straffskala för grova brott

Vi tillstyrker förslaget i 7.2. Vi delar utredningens analys när det kommer till att påföljderna ska vara samma som för andra typer av immaterialrättsbrott och tillstyrker förslaget gällande grovt brott.

Den skillnad i straffskalan som finns idag är inte motiverad. En uppdatering ger en enhetlig påföljdstillämpning och leder till att straffskalan ligger i linje med övriga immaterialrättsbrott, såsom brott mot upphovsrättslagen. En gemensam påföljdskatalog jämför även skyddet för olika rättighetshavare.

Patent- och marknadsdomstolen som särskild domstol

Vi tillstyrker förslaget i 7.3 och anser att Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstol bör vara forum för aktuella mål.

Specialdomstolarna har fördjupad kunskap om immaterialrätt vilket säkerställer kvalificerade beslut och en enhetlig rättstillämpning. Det är rimligt att brott genom illegala ip-tv-tjänster hamnar i samma domstol oavsett om förfogandet innebär ett intrång i upphovsrätten eller mot lagen om förbud beträffande viss utrustning för obehörig tillgång till skyddade medietjänster.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Vi instämmer i bedömningen i 7.3 om att inga övergångsbestämmelser är nödvändiga.

Kraftsamling från det allmänna

Vi tillstyrker förslaget i 7.5. Det går inte att nog understryka vikten av att kraftsamla från det allmänna för att få en hållbar och långsiktig effekt mot illegal ip-tv. En uppdaterad lagstiftning är grundläggande men effekten av den är helt beroende av dess tillämpning.

De aktörer och de områden som mycket förtjänstfullt lyfts fram i utredningen är av avgörande betydelse och vi tillstyrker därför dessa förslag med nedan kommentarer.

Prioritera arbetet mot illegal ip-tv

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.1. Att immaterialrättsbrott sedan drygt tio år tillbaka utreds av specialiserade åklagare och en särskild immaterialrättsgrupp på NOA inom Polismyndigheten har varit en stor framgångsfaktor. Sverige har, i immaterialrättsbrottsammanhang, sällan lyfts som ett bra exempel, förutom när det gäller just brottsutredningar.

Att både Polis- och Åklagarmyndigheten har de resurser som krävs är avgörande och vi delar därför utredningens förslag att utredningsarbetet mot illegal iptv bör prioriteras. När utredningar om illegal ip-tv genomförs av polisen beaktas även målsägandeperspektivet och brottsoffren ges möjlighet att göra sin röst hörd och en möjlighet att begära ersättning för den skada de drabbats av.

Skatteverkets arbete är effektivt och de har värdefull specialistkompetens när det gäller att spåra bitcoin från ip-tv-försäljning. I vissa fall överlämnas ärenden till Ekobrottsmyndigheten, som utreder ekobrott som skattebrott och bokföringsbrott. I detta sammanhang bör det dock tydligt belysas att målsägandena då försvinner. Ekobrottsmyndigheten utreder inte upphovsrättsbrott eller brott mot Avkodningslagen. Målsägandena ges då ingen möjlighet att bidra till utredningarna eller få upprättelse för den skada och kränkning som brottet orsakat.

Det är därför av vikt att inte Ekobrottsmyndigheten blir den dominerande utredningsmyndigheten för brott som rör illegal iptv. Skatteverkets och Ekobrottsmyndighetens arbete bör, även fortsättningsvis, ske parallellt med immaterialrättsenheterna inom Polis- och Åklagarmyndigheterna.

Vidare är det av vikt att regeringen fortsätter att följa frågan på EU-nivå och avsätter resurser för ändamålet. Sett till storleken av illegal ip-tv i Sverige och den gränsöverskridande karaktären av intrången bör regeringen ta en tydlig och aktiv roll på EU-nivå. Precis som utredningen lyfter är det vidare av betydelse att de myndigheter som företräder Sverige i dessa frågor inom EU också har en tydlig instruktion att förbättra möjligheterna att stoppa och förebygga intrång.

Post- och telestyrelsen och betrodda anmälare

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.3. Post- och telestyrelsen (PTS) har tilldelats uppdraget som samordnare för digitala tjänster inom Förordningen om digitala tjänster (Digital Services ACT -DSA) som trädde i kraft i början av år 2024. Inom DSA finns bestämmelser om

betrodda anmälare vars anmälningar till online-plattformar snabbt ska kunna leda till att olagligt innehåll tas bort.

PTS roll att utse betrodda anmälare är avgörande för att olagligt innehåll snabbare ska tas bort av online-plattformar. Trots den stora mängden immaterialrättsbrott i Sverige har ingen svensk aktör som arbetar mot immaterialrättsbrott fått status som betrodd anmälare.

Mot den bakgrunden instämmer vi i utredningens förslag att PTS bör redovisa hur systemet med betrodda anmälare kan användas i Sverige för att uppnå syftet med DSA när det kommer till immaterialrättsintrång.

Initiativ för att främja insatser i branschen

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.4. Lagliga företag är en förutsättning för att de illegala tjänsterna ska kunna bedriva och nå ut med sin verksamhet. Att uppmärksamma dessa företag på förekomsten samt möjligheter att arbeta fram frivilliga lösningar och åtgärder är en viktig del i arbetet. Denna samverkan bör tydligt uppmuntras och främjas av regeringen.

Vi har genom åren sett att till exempelvis den danska regeringen har arbetat aktivt för att främja samverkanslösningar. Inom film- och tv-branscherna har man arbetat aktivt och lagt både tid och resurser för att få tillstånd olika frivilliga lösningar såsom branschöverenskommelsen med internetoperatörerna kring blockering.

Dock är vår erfarenhet att det finns en begränsad vilja till samverkan om det inte finns en tydlig förväntan från lagstiftaren. Vi delar därför utredningens analys i denna del och uppmuntrar regeringen till att ta initiativ i syfte att uppnå fler frivilliga överenskommelser.

Utred förutsättningarna för liveblockering

Vi tillstyrker förslaget i 7.6. Frågan om att effektivt blockera intrång är **oerhört brådskande och behovet är stort**. Vi delar utredningens syn på att frågan om rättsliga och praktiska förutsättningar för att införa effektivare blockeringsbeslut bör utredas vidare.

Vi instämmer i problemen som lyfts fram kring det nuvarande förfarandet gällande blockeringsbeslut av domstol:

- Betungande för rättighetshavare.
- Saknas konsensus om att frivilligt följa domstolsbeslut, vilket kan leda till konkurrensproblem.
- Det tar tid att få besluten på plats, vilket riskerar att de inte blir tillräckligt effektiva.

När det gäller livesändningar ligger nästan hela värdet i att det är just live och den största delen av värdet är förbrukat efter att sändningen är över. Dagens blockeringsförfarande är inte tillräckligt snabbt för att förhindra intrång i livesändningar.

Frågan om blockering av live hanteras även på EU-nivå genom Kommissionens rekommendation Recommendation on online piracy of sports and other live events.

Kommissionen har nyligen, i november 2025, själva konstaterat att rekommendationen inte har lett till någon betydande minskning av den totala nivån av piratkopiering av liveevenemang. Utvärderingen belyser särskilt bristen på effektiv hantering av anmälningar av vissa kategorier av webbhotellsleverantörer samt oviljan hos vissa mellanhänder att samarbeta med rättsinnehavare. Kommissionen kommer nu att överväga ytterligare åtgärder på EU-nivå för att bättre ta itu med piratkopiering av sport och andra liveevenemang online.⁴

I september i år presenterade Grant Thornton sin rapport Two Years On: Online Piracy Trends Worsen Despite the European Commission's Recommendation. Den visar att under de två år som rekommendationen varit på plats har trenden varit negativ, antalet anmälningar mot intrång har ökat samtidigt har det skett en minskning av andelen av de anmälningar som leder till nedstängning.

Det är tydligt att arbetet på EU-nivå drar ut på tiden och att vi i Sverige inte kan vänta, utan frågan måste skyndsamt utredas vidare. I Sverige har frågan om blockeringsreglernas effektivitet lyfts under många år. Som exempel kan nämnas PRVs remissvar på DSA från 2023 (En inre marknad för digitala tjänster, dnr Fi2023/00943), där myndigheten föreslår att det bör utredas om ett myndighetsuppdrag kan förenkla blockeringsförfaranden i Sverige.

Med beaktande av att immaterialrättsbrotten behöver effektivare motåtgärder kan det inte nog understrykas att denna utredning bör tillsättas snarast.

Avslutning

SEF tillstyrker utredningens förslag och bedömer att genomförande enligt föreslagen tidsplan är av stor betydelse för att snabbt bryta den fortsatt ökande användningen av illegal ip-tv-tjänster och finansieringen av den kriminella ekonomin. De föreslagna ändringarna är proportionalitetsmässigt väl avvägda och adresserar den brottsstruktur som beskrivs i betänkandet på ett ändamålsenligt sätt.

SEF vill särskilt understryka att lagstiftningen nu behöver hållas uppdaterad i förhållande till den verklighet som präglar dagens illegala ip-tv-marknad. För att bromsa spridningen av olovliga tjänster och minska efterfrågan krävs tydliga och moderna regler som markerar att denna verksamhet inte är accepterad i vårt samhälle. Lagstiftaren har här en central roll i att skapa de förutsättningar som behövs för att motverka den fortsatta etableringen av dessa tjänster och för att upprätthålla en fungerande och laglig mediemarknad.

Med vänlig hälsning,

Henrik Berggren
Generalsekreterare, Svensk Elitfotboll